

БИО

Пера Добриновић

Пера Добриновић
(1853 – 1923)
150 година од рођења

Аутор изложбе
Олга Марковић, музејски саветник

Београд 2003.

МУЗЕЈА ДОСЛОВИШЕ УМЕТНОСТИ
БЕОГРАД

УНВ. 58. 9190

C

” Пера Добриновић се родио 1853. године у Београду, на Варош-капији, у берберској кући. Учио је нешто школа, кажу да је и у гимназију пошао, али га је отац извадио из трећег разреда и увео у радњу. Можете замислити какво је то морало бити ђаволско и златно берберско шегрче, тај кратки, дебељушни, главати, окати и чупави пуша. Сав градски живот кретао се тада у тој околини, на Варош-капији, Зереку и Стамбол-капији. Сигурно су многи из чаршије и многа београдска и пречанска господа, из главних оближњих хотела, у то време без жилета, свраћала у берберницу његова оца, миловала тога малог шегру који је, по обичају, са скрштеним рукама, укочено морао да мотри док отац и калфе, међу њима потоњи трагед Тоша Јовановић, удешавају кике и зулуфе помодара и звонко брсте оштре стрњике на достојанственим образима Ђир Диме и Ђир Михајла. И, сигурно, било је и смеха и шамара, кад неко, у пени од сапуна, уварда у огледалу комичну гримасу малог обешчака. Господин помоћник Јовановић, лепи Тоша, који је заиста био Адонис, како се онда говорило, заволео је живо дете и оно се дивило Тоши и, без сумње, учествовало у његовим сновима о позоришту, дивећи се, с правом, и Тошином дивном баритону. Тошин пример био је неоодољив. Чим је овај узлетео у чаробно царство које и фризерског калфу преображава у јунака и кнеза из песме и приче, и наш Пера, са непуних 17 година, побеже у актере...

Пера Добриновић
као *Кир Јања*

(Вељко Петровић:
„Живот и глума Пера Добриновића”,
Политика, Београд, 8, 9, 10, 11. април 1939)

Пера Добриновић
као Јорик у представи
“Нов Комад”

...Какав је само био. Госпoде Боже? Малечан, прави патуљак, а округао, пуначак, пупав, ноге, разуме се, кратке као у детета, а глава тако обла да су му, у оно доба кад су се клобуци херили људима на врх темена, сви шешири склизали до ушију. Образи дебели, округли, подвољак приличан, а очи велике, округле и

доста буљаве, али дивне, радознале, светле, свако их је волео, и без снeбивања стојао пред њима иако су биле паметне и продирне. Глас му је био звонак, нешто поцепан и резак, умео њиме у октавама да жонглира, да шапће и грми, а музикалан, певао је њиме изванредно, развијао га је постепено као оргуље, одвијао као заставу. А руке, шта је он све изводио тим ситним пуначким рукама: кад мами, одбија, кад му прсти једва стигну једно до другог на крстима, колико бриге, скрушености, борбе у себи, страха, олушевљења, безазленог усхићења, грамзиве страсти изражавао је он њима, као Валентин у *Распикући*, као Јаго, као Лирова Дворска будала, Кир Јања итд.

Људи су били навикли да их он развесели чим га угледају, а он се сваком смешио, и, при себи мислио, чекај, расплакаћу ја још тебе. Сећам га се у *Лиру*, сав је као од гуме, док чучи у клупчету уз краљев престо а говори, прашти у неком пискавом тенору, несвесно скривајући свој баритон као што и будала скрива своје топло људско биће, па у *Задужбини* у којој је лепо импозантни игуман који, појући, на јастуку, пружа *Кнезу Лазару* Раваничине кључеве; у *Ричарду* је снажан, ту крешти, у *Кир Јањи* гунђави старац, у *Ђиди* будаласта ђалов, у оцу Лебонару добри, самопрегорни басиста, а у *Посао* је њосао грдан, модеран хајдук, друштвена ајкула и патер фамилијас у исти час, с металним и и променљивим звуком и нагласком. Могао је да буде и лак и витак, онако угојен и стар, могао је да буде и леп и ружан, и пун и румен и, блед с обешеним, празним образима...

(Вељко Петровић: “Живот и глума Пера Добриновића”, *Политика*, Београд, 8, 9, 10, 11. април 1939)

“... Београђанин по рођењу, Добриновић је највећи део свог делања посветио Новосадском позоришту, где је био главна привлачна снага као глумац, први редитељ и учитељ, и једна од најпознатијих и најомиљенијих личности у друштву. Тек пред крај своје каријере, неко време пред ратове, позван је у Београд, где је, у зрелости свога талента, тако исто дао неке ненадмашне креације. У њему је поред еластичности индивидуе, моћи мимике и варијације гласа, било оне привлачне моћи јако обележених типова, који и најзанимљивијој улози дају нешто свог, личног, што често прелази оквир одређен од писца и чини већу чар него савесна обрађеност улоге. Јако изразитих црта, нарочито моћних очију, пун темперамента који се пресипа, он је био један од оних који зраче својом природом и стварају расположење чим се појаве на позорници. Њега су и најстарији и најтеже задовољни посетиоци и ‘позоришни људи’ волели да гледају. Јер је он био глумац од расе, од оних који су без студија и цепидлачења савремених аналитичара у својој богатој природи увек могли да оплоде примљено и избаце опет из себе раскошно појачано, пуно музике, боје, сликовитости...”

(Милан Предић: “Пера Добриновић”,
Српски књижевни гласник,
Београд, 1924, бр. 1)

“... Платон нам је пред крај свога *Симпозиона* саопштио да је Сократ био мишљења да је добар драмски писац увек подједнако мајстор и у трагедији и у комедији. Такво двојство или двостраност настојања је можда неварљив-

во обележје и мерило и сваког дубљег глумачког дара. Добриновић би свакако могао да послужи као најсјајнија илустрација и потврда те тезе – а ваљда и оне друге, још много важније: да је свако велико уметништво демонске суштине. Умео је до крајности, до екстазе, до оргазма да потенцира комични као и трагични моненат – а то је демонска моћ...”

(Тодор Манојловић: “Пред кућом бесмртника”, *Дневник*,
Нови Сад, 26. нов. 1961)

Пера Добриновић
као Јано
у комаду “Риђокоса”

“...Језовитију слику од лобање Јорикове видео сам 2 децембра 1923 у собичку Новосадског позоришта, у коме је на улазном сточићу уза зид било положено већ обамрло тело Пере Добриновића. Четрдесет година за тим сточићем припремао је он своју гримасу с којом ће у два корака искочити на исту позорницу, у смеху, плачу, срџби или задовољству. Тог истог јутра, 22 децембра, он је у шали пред нама оживео читаву галерију ликова својих упокојених другова, с младићском фантазијом и живописом гримасе какву је само он имао у две три црте лица, једном мигу ока, или дрхтају усана...

...Један велики глумац, већи од своје славе, то је једино што се може рећи да се човек не огреши у опису и сећањима која код Пере Добриновића остају увек испод стварности...

(Милан Грол: “Из позоришта предратне Србије”,
Српска књижевна задруга, Београд, 1952.)

Пера Добриновић
као *Луда*
у “*Краљу Лиру*”

1.

3.

2.

1. Лорд Фокур: "Карлова тетка"
2. Пјер: "Две сиротице"
3. Валентин: "Распикућа"

ПОПИС ЕКСПОНАТА

ФОТОГРАФИЈЕ

Улоге

1. Пера Добриновић као *Јорик* (Тамајо и Баус: нов комад), фото. Милан Јовановић
2. *Лорд Фокур Беберлин* (Томас Брандон: КАРЛОВА ТЕТКА)
3. *Мидас* (Франц Суле и Пол Анрион: ЛЕПА ГАЛАТЕЈА), 2 фото. М. Јовановић
4. *Кир Јања* (Јован Стерија Поповић: КИР ЈАЊА)
5. *Кир Јања* (Јован Стерија Поповић: КИР ЈАЊА), фото. М. Јовановић
6. *Никица* (Ј. Сигети: СТАРИ БАКА И ЊЕГОВ СИН ХУСАР), фото. М. Јовановић
7. *Џибсн* (Г. Мозер: БИБЛИОТЕКАР), фото. М. Јовановић
8. Непозната улога
9. *Грџа* (Јосип Фрајденрајх: ГРАНИЧАРИ), фото. М. Јовановић
10. *Ричард III* (В. Шекспир: РИЧАРД III)
11. *Дворска луда* (В. Шекспир: КРАЉ ЛИР), фото. М. Јовановић
12. *Јован* (М. Каре и Ж. Барбије: ЈОВАНЧИНИ СВАТОВИ), фото. М. Јовановић
13. *Гаја* (Лудвиг Анценгрубер: ПОП ДОБРОСЛАВ), фото. М. Јовановић
14. *Валенџин* (Ф. Рајмунд: РАСПИКУЋА), фото. М. Јовановић
15. *Миша* (Ј. Сигети, Ј. Ђорђевић: ВАМПИР И ЧИЗМАР), фото. М. Јовановић
16. *Алфио* (П. Маскањи: КАВАЛЕРИЈА РУСТИКАНА)
17. *Пјер* (Д'Енери, Е. Кормон: ДВЕ СИРОТИЦЕ), фото. М. Јовановић
18. *Срећко* (Ф. Рајмунд: СЕЉАК КАО МИЛОНАР), фото. М. Јовановић
19. *Булинар* (Ордоно, Валабрег и Керул: БУЛИНАРОВИ), фото. М. Јовановић
20. *Констанџин* Тодорка (Гергељ Чики: МАЈКА), 2 фото. М. Јовановић
21. Непозната улога, снимљено у Великој Кишинди
22. *Лебрехт* (Густав Мозер: УЛТИМО), фото. М. Јовановић
23. *Барон Сланкамени* (Калман Тот: ЖЕНЕ У УСТАВНОМ ЖИВОТУ), фото. М. Јовановић
24. *Генерал* (Т. Р. Руби: ЗЛАТАН МАЈДАН), фото. М. Јовановић
25. *Проф. Хенфлинг* (Ф. Шентан: ЗЛАТАН ПАУК), фото. М. Јовановић
26. *Јорик* (Тамајо и Баус: нов комад), фото. М. Јовановић
27. *Миша Крадић* (Е. Тот, Ст. Дескашев: СЕОСКА ДОЛА), фото. М. Јовановић
28. *Јано* (Шандор Лукачи: РИЂОКОСА), 2 фото. М. Јовановић
29. *Панџелија слипац* (Илија Округић Сремац: САЂУРИЦА И ШУБАРА), фото. М. Јовановић
30. *Вецо* (Веља Миљковић: БУЂЕВКА), фото. М. Јовановић
31. *Јаџо* (В. Шекспир: ОТЕЛО)

ПРИВАТНЕ

32. Јелисавета – Јеца Поповићева Добриновићка (1847, Врањево – 1898, Осијек), глумица, прва супруга Пера Добриновића

33. Сара Бакаловић (1857, Сремска Митровица – 1938, Београд), глумица, удовица Пера Добриновића, 2 фотографије

34. Приватни портрети Пера Добриновића, 6 фотографија

35. Добриновић у Краљевици 1908.

ГРУПНЕ

36. Део ансамбла Српског народног позоришта у Новом Саду 1905.

37. Ансамбл нишког позоришта *Синђелић* са Пером Добриновићем као гостом

38. Пера Добриновић са Позоришним одбором Друштва за СНП

39. Чланови СНП, снимљено у спомен на отварање новог српског позоришта у Новом Саду, 1895.

Ансамбл нишког позоришта „Синђелић”
са Пером Добриновићем као гостом

ПЛАКАТИ И ПРОГРАМИ

40. В. Сарду: ПРИСНИ ПРИЈАТЕЉИ, Народно позориште, Београд, 16. дец. 1870.
41. И. Округић Сремац: САЂУРИЦА И ШУБАРА, Српско народно позориште, Нови Сад, гостовање у Вршцу, у ацени у незгодном времену у Цеховом позоришту, 29. авг. 1873.
42. Ш. Бирхпфајфер: ДОБРОСРЕЋНИЦА, СНП, гостовање у Вршцу, 31. авг. 1873.
43. К. Трифковић: ИЗБИРАЧИЦА, СНП, гостовање у Вел. Кикинди у “Ацени” у порезном здању, 9. јул 1875. (писано руком)
44. К. Трифковић: ЉУБАВНО ПИСМО; Ј. Јовановић: ШАРАН, СНП, гостовање у Чакову у Стрелишту, 16. септ. 1875.
45. М. Бан: СРПСКЕ ЦВЕТИ ИЛИ ОСЛОБОЂЕЊЕ СРБИЈЕ ПОД МИЛОШЕМ ОБРЕНОВИЋЕМ 1815, СНП, гостовање у Панчеву у дворани “Код трубача”, 29. фебр. 1876.
46. Ш. Бирх-Пфајферова: ЗВОНАР БОГОРОДИЧНЕ ЦРКВЕ, СНП, гостовање у Винковцима у дворани код “Цара аустријског”, 19. окт. 1876.
47. К. Трифковић: ЉУБАВНО ПИСМО, СНП, гостовање у Сомбору у дворани код “Ловачког рога”, 9. дец. 1876.
48. В. Шекспир: РОМЕО И ЈУЛИЈА, СНП, гостовање у Вршцу у “Цеховом позоришту”, 7. (19) дец. 1877.
49. А. Б. Диманоар: ЦРНИ ДОКТОР, СНП, гостовање у Меленцима у Великој гостионици “Арена”, 15. (27) јун 1880.
50. Ј. Сигети, Ј. Ђорђевић: ВАМПИР И ЧИЗМАР, СНП, Нови Сад, 6. дец. 1887.
51. Никола I: БАЛКАНСКА ЦАРИЦА, СНП, гостовање у Земуну у дворани Централне гостионице, 9. (21) март 1897.
52. М. Ордоно, А. Валабрег, А. Керул: БУЛИНАРОВИ, СНП, гостовање у Земуну у дворани Централне гостионице, 22. март (3. април) 1897.
53. Ш. Лукачи: РИЂОКОСА, СНП, гостовање у Темишвару у варошкој редутској дворани, 16. јун 1900.
54. Ј. Ст. Поповић: КИР ЈАЂА, Српско-краљевско народно позориште, Београд, 8. април 1901.
55. М. Ордоно: ЛУТКА, СНП, гостовање у Вел. Кикинди у поз. дворани “Народне гостионице”, 1. (14) нов. 1910.
56. К. Трифковић: ШКОЛСКИ НАДЗОРНИК; Ј. Веселиновић: ЂИДО, Краљ. црногорско народно позориште, свечана представа у славу рођен-дана Њ. Кр. Вис. Књаза Мирка, 5. април 1912.
57. ДОН ПИЈЕТРО КАРУЗО, КИР ЈАЂА, Позориште Димотикон, Атина, Грчка, 12. јан. 1916.
58. ДОБРИНОВИЋЕВО ВЕЧЕ КОЈЕ ПРИРЕЂУЈУ ПРИЈАТЕЉИ И ПОШТОВАОЦИ ЊЕГОВЕ УМЕТНОСТИ, у Вел. Кикинди у великој дворани “Народне гостионице”, 30. авг. 1919.
59. Програм прославе 300-годишњице рођења комедиографа Ж. Б. П. Молијера, Народно позориште, 15. јан. 1922.
60. Р. Брако: ДОН ПИЈЕТРО КАРУЗО, НП, 10. март 1923.

61. Бранислав Нушић: сумњиво лице, НП, 31. мај 1923.

62. СВЕЧАНО ВЕЧЕ прославе педесетогодишњице "Љубавног писма" Косте Трифковића које се 21. о. м. одложило због смрти Пере Добриновића, Народно позориште у Новом Саду 27. дец. 1923.

<p style="text-align: center;">POZORISTE DIMOTIKON</p> <p style="text-align: center;"><i>Utorak 12. Januara 1916 un 6 cas. poste podne</i></p> <p style="text-align: center;">DAVACE SVOJU PRESTAVU SRPSKI UMETNIK</p> <p style="text-align: center;">G. PERA DOBRINOVIC <i>clan Srpskog Kraljevskog Narodnog Pozorista u Beogradu. Ucestvuju nekoliko clonova srpskih pozorista.</i></p> <p style="text-align: center;">CENE MESTA <i>Parter drab. 3. — Loze drab. 20.— Mesto u lozi II reda drab. 2.— " " III " " 1.— Galeria " 0.60</i></p> <p style="text-align: center;">ΔΗΜΟΤΙΚΟΝ ΘΕΑΤΡΟΝ</p> <p style="text-align: center;">ΤΡΙΤΗ 12 Ιανουαρίου 1916</p> <p style="text-align: center;">ΕΚΤΑΚΤΟΣ ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ ώρα 6 μ. μ.</p> <p style="text-align: center;">ΤΟΥ ΣΕΡΒΟΥ ΚΑΛΗΤΕΧΝΟΥ</p> <p style="text-align: center;">Κ^{ος} ΠΕΡΑ ΔΟΒΡΙΝΟΒΙΤΣ <i>(του Βασιλικου Θεατρου Βελιγραδιου)</i></p> <p style="text-align: center;">ΚΑΙ ΤΟΥ ΘΙΑΣΟΥ ΤΟΥ</p> <p style="text-align: center;">ΤΙΜΑΙ</p> <p style="text-align: center;"><i>Παρετα Δραχ. 3. — Θεωρετα Α' Σεραξ Δραχ. 20.— Θεωρετα Β' Σεραξ (κατ' αποκον) Δραχ. 2.— Γ' " " 1.— Έπαιθον..... " 0.60</i></p> <p style="text-align: center;"><i>(Ο κόςρος του Δημόσιου εις όρος του θεατρου)</i></p>	<p style="text-align: center;">PROGRAM</p> <p style="text-align: center;">I</p> <p style="text-align: center;">DON PIETRO CARUSSO <i>Drama u jednom cinu. napisao ROBERTO BRACCO</i></p> <p style="text-align: center;">Lica:</p> <table border="0"> <tr> <td>Don Pietro Carusso</td> <td>g.</td> <td>P. DOBRINOVIC</td> </tr> <tr> <td>Margerita, njegova kci</td> <td>gldja</td> <td>S. Dobrinovic</td> </tr> <tr> <td>Graf Fabricio Fabrici</td> <td>g.</td> <td>Grdanicki</td> </tr> <tr> <td>Vyatar (glas spolja)</td> <td>g.</td> <td>Dimitrievic</td> </tr> <tr> <td>Susedka (glas spolji)</td> <td>gldja</td> <td>Stslic</td> </tr> </table> <p style="text-align: center;">Dogadja se u sadasnosti. U sobi Don Pietra Carussa.</p> <p style="text-align: center;">II</p> <table border="0"> <tr> <td>a)</td> <td>MCCRANJAC ST. — <i>Tri junaka.</i> (serpska balada)</td> </tr> <tr> <td>b)</td> <td>GRIEG E. — <i>Solvjegina</i> (Pesma)</td> </tr> <tr> <td>c)</td> <td>MASCAGNI — <i>Strisama</i> (iz opere "Cavaleria Rusticana).</td> </tr> </table> <p style="text-align: center;">Peva tenor G. SLAVNIC</p> <p style="text-align: center;">III</p> <p style="text-align: center;">KIR JANJA <i>Sala u jednom cinu Napisao STERIA POPOVIC</i></p> <p style="text-align: center;">Lica:</p> <table border="0"> <tr> <td>Kir Janja</td> <td>g.</td> <td>P. DOBRINOVIC</td> </tr> <tr> <td>Juca, njegova zena</td> <td>gldja</td> <td>Stslicka</td> </tr> <tr> <td>Misic, notaros</td> <td>g.</td> <td>T. Velickovic</td> </tr> <tr> <td>Kir Dima</td> <td>g.</td> <td>Dimitrievic</td> </tr> <tr> <td>Petar, sluga Kir Janjex</td> <td>g.</td> <td>Grdanicki</td> </tr> </table> <p style="text-align: center;">Dogadja se u proslosti, u kuci Kir Janja</p>	Don Pietro Carusso	g.	P. DOBRINOVIC	Margerita, njegova kci	gldja	S. Dobrinovic	Graf Fabricio Fabrici	g.	Grdanicki	Vyatar (glas spolja)	g.	Dimitrievic	Susedka (glas spolji)	gldja	Stslic	a)	MCCRANJAC ST. — <i>Tri junaka.</i> (serpska balada)	b)	GRIEG E. — <i>Solvjegina</i> (Pesma)	c)	MASCAGNI — <i>Strisama</i> (iz opere "Cavaleria Rusticana).	Kir Janja	g.	P. DOBRINOVIC	Juca, njegova zena	gldja	Stslicka	Misic, notaros	g.	T. Velickovic	Kir Dima	g.	Dimitrievic	Petar, sluga Kir Janjex	g.	Grdanicki
Don Pietro Carusso	g.	P. DOBRINOVIC																																			
Margerita, njegova kci	gldja	S. Dobrinovic																																			
Graf Fabricio Fabrici	g.	Grdanicki																																			
Vyatar (glas spolja)	g.	Dimitrievic																																			
Susedka (glas spolji)	gldja	Stslic																																			
a)	MCCRANJAC ST. — <i>Tri junaka.</i> (serpska balada)																																				
b)	GRIEG E. — <i>Solvjegina</i> (Pesma)																																				
c)	MASCAGNI — <i>Strisama</i> (iz opere "Cavaleria Rusticana).																																				
Kir Janja	g.	P. DOBRINOVIC																																			
Juca, njegova zena	gldja	Stslicka																																			
Misic, notaros	g.	T. Velickovic																																			
Kir Dima	g.	Dimitrievic																																			
Petar, sluga Kir Janjex	g.	Grdanicki																																			

Управу Народних Народног Народног

Ovo list je rognac tako emu:
ovako se stajao Narodna Narodna
Narodna Narodna Narodna Narodna
Narodna Narodna Narodna Narodna
Narodna Narodna Narodna Narodna
Narodna Narodna Narodna Narodna
Narodna Narodna Narodna Narodna

Sto stevan Narodna Narodna
Narodna Narodna Narodna Narodna
Narodna Narodna Narodna Narodna

Sto stevan Narodna Narodna
Narodna Narodna Narodna Narodna
Narodna Narodna Narodna Narodna

Sto stevan Narodna Narodna
Narodna Narodna Narodna Narodna
Narodna Narodna Narodna Narodna

Sto stevan Narodna Narodna
Narodna Narodna Narodna Narodna

Управу Народних Народног Народног

Управу Народних Народног Народног
Narodna Narodna Narodna Narodna
Narodna Narodna Narodna Narodna
Narodna Narodna Narodna Narodna
Narodna Narodna Narodna Narodna
Narodna Narodna Narodna Narodna
Narodna Narodna Narodna Narodna
Narodna Narodna Narodna Narodna

Sto stevan Narodna Narodna
Narodna Narodna Narodna Narodna

Sto stevan Narodna Narodna
Narodna Narodna Narodna Narodna

Управу Народних Народног Народног

Sto stevan Narodna Narodna
Narodna Narodna Narodna Narodna

Својиме!

Sto stevan Narodna Narodna
Narodna Narodna Narodna Narodna
Narodna Narodna Narodna Narodna
Narodna Narodna Narodna Narodna

Sto stevan Narodna Narodna
Narodna Narodna Narodna Narodna
Narodna Narodna Narodna Narodna
Narodna Narodna Narodna Narodna

Sto stevan Narodna Narodna
Narodna Narodna Narodna Narodna

Sto stevan Narodna Narodna
Narodna Narodna Narodna Narodna

Sto stevan Narodna Narodna
Narodna Narodna Narodna Narodna

АРХИВСКА И ДРУГА ГРАЂА

63. Балада “Велски барди” коју је Добриновић рецитовао на аудицији Глумачке школе Народног позоришта (рукопис из заоставштине Милоша Цветића)

64. Писмо Алексе Бачванског Јовану Ђорђевићу у коме га моли да исплати Пери Добриновићу плату као привременом члану позоришне дружине и препоручује га као даровитог, прилежног и поузданог, Београд, 31. окт. 1870.

65. Обавештење управника НП Јована Ђорђевића благајнику Петру Димићу, Пери Добриновићу и редитељу Алекси Бачванском да се уместо отпуштеног Петра Мартиновића прима за привременог члана Петар Добриновић са месечном платом од 5. дук. ц. која тече од 8. нов. Београд, 7. нов. 1870.

66. Платни списак представљачког особља Нар. поз. у Београду у чарш. грошевима од 1. нов. 1870.

67. Преглед квита глумаца и глумица, почетника, позорника и хопорарних издатака НП за месец децембар 1871.

68. Молба Петра Добриновића Управи Народног позоришта да га разреши дужности због намере да путује у Аустрију, Београд, 31. јан. 1872.

69. Допис управника НП Милана Симића глумцима и глумицама, Управи вароши Београда и конзулу аустријском и угарском за Србију да се глумачком персоналу не издају дозволе за одлазак у Аустрију, Београд, 1. март 1872.

70. Молба Петра Добриновића Управитељу Народног позоришта Милану А. Симићу да му дозволи зајам из касе ради куповине једног пара са-

лонских хаљина за позорницу и једног зимског капута, Београд, 5. нов. 1872.

71. Молба Петра Добриновића Управи Народног позоришта у Београду да га прими назад у трупу из које је отишао две године раније због затварања позоришта, Вел. Кикинда, 15. јул 1875.

72. Писмо Пере Добриновића Јовану Грчићу у коме износи основне биографске податке о себи и својој супрузи Јеци, 5. март 1892.

73. Писмо Пере Добриновића Јовану Грчићу са исправкама и допунама биографских података, Сомбор, 21. март 1892.

74. Извештај о пробама СНП. Извештај о свадби између г-ђе Васиљевићке и брачног пара Добриновић на проби представе “Мајчин благослов”, Т. Бечеј, 29. авг. 1900.

75. Признаница Петра Добриновића, управитеља СНП на путне трошкове у Панчево, Земун и Нови Сад, Панчево, 18. апр. 1907.

76. Писмо Јов. Стојчевића Пери Добриновићу у коме га моли да га прими у ангажман, Зајечар, 1908.

77. Захтев Петра Добриновића, учитеља и главног редитеља СНП, Управном одбору “Друштва за Срп. нар. поз.” за пензиописање, Кикинда, 9. нов. 1912.

78. Повеља “своме члану великом добротвору Пери Добриновићу, редитељу Народног позоришта”, Удружење глумаца Срба, Хрвата и Словенаца, Управа Фонда Глумачког дома.

79. Повеља “својим члановима оспивачима Петру и Сари Добриновић”, Удружење глумаца Срба, Хрвата и Словенаца, Управа фонда Глумачког дома.

80. Писмо Пере Добриновића др Ђури Трифковићу у коме даје мишљење о позоришном комаду “Дете” Хермана Бара, Нови Сад, 29. авг. 1922.

81. Књиге, часописи, исечци из новина

82. Макета Дуиђерсковог позоришта

83. Портрет Пере Добриновића, рад Уроша Предића (уље на платну, копија)

Издаје

МУЗЕЈ ПОЗОРИШНЕ УМЕТНОСТИ СРБИЈЕ

11000 Београд, Господар Јевремова 19

e-mail: mpus@eunet.yu

www.theatremuseum.org.yu

Главни и одговорни уредник

Ксенија Радуловић

Аутор каталога и изложбе

Олга Марковић, музејски саветник

Сарадници

Миријана Одавић

Ксенија Вујовић

Графичко обликовање каталога

Таијана Симоновић Љубомирова

Штампа и повез

Арак, Београд, тел. 2622 106

Тираж

300 примерака

штампање завршено

децембра 2003.

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

792.071.2: 929 Добриновић П. (083.824)

МАРКОВИЋ, Олга

Пера Добриновић: (1853 - 1923):

150-годишњица рођења/ аутор [каталога и]
изложбе Олга Марковић. - Београд: Музеј
позоришне уметности Србије, 2003 (Београд
:Арак). - 16 стр. : фотогр.; 24 cm

Тираж 300.

ISBN 86-80629-20-0

а) Добриновић, Пера (1853 - 1923) - Изложбени
каталози
COBISS. SR-ID 111234572

•••Какав је само био.
Господе Боже?
Малецан, прави патуљак,
а округао, пуначак,
пупав, ноге, разуме се,
кратке као у детета, а глава тако обла
да су му, у оно доба кад су се
клобуци херили људима на врх темена,
сви шешири склизали до ушију.
Образи дебели, округли,
подвољак приличан, а очи велике,
округле и доста буљаве,
али дивне, радознале,
светле, свако их је волео,
и без снебивања стојао пред њима
иако су биле паметне и продирне.
Глас му је био
звонак, нешто поцепан и резак,
умео њиме у октавама да жонглира,
да шапће и грми, а музикалан,
певао је њиме изванредно,
развијао га је постепено као оргуље,
одвијао као заставу.

А руке, шта је он све изводио
тим ситним пуначким рукама: кад мами, одбија,
кад му прсти једва стигну
једно до другог на крстима, колико бриге,
скрушености, борбе у себи, страха,
одушевљења, безазленог усхићења,
грамзиве страсти изражавао је он њима,
као Валентин у *Расџикући*, као Јаго,
као Лирова Дворска будала,
Кир Јања итд.

МПУС

Б БИО 792.07
МАРКОВИЋ О.
Пера Добриновић

000009190

СВЕТСКИ БИБЛИОТЕКАРСКИ СЪВЕЩАНИЕ

(Вељко Петровић:
“Живот и глума Пера Добриновића”,
Полиџика,
Београд, 8, 9, 10, 11. април 1939)